Stand van zaken Kansen voor West II

Voorlopige algemene programma-conclusie

Het is ongeveer vijf voor 12, maar er zijn ook nog onzekerheden omdat veel uitgaven van het KvWII-programma en REACT EU nog in de laatste maanden van 2023 vallen. Zo hebben we nog tot het laatste moment (de facto verwachten we rond 5 december de laatste beschikking) vrijgevallen EFRO-middelen toegekend aan nieuwe projecten middels openstellingen tot aan de zomer 2023. De MA heeft medio november opnieuw de uitputtingsbalans opgemaakt. Helaas hebben we in de laatste maanden van 2023 toch nog voortijdig afscheid moeten nemen van enkele grote projecten, zoals de MultiFlexReiniger in Almere en het Warmtenet Willemsoord in Den Helder. Vergunningsvertragingsperikelen en stroperigheid in besluitvorming op verschillende niveaus zijn de oorzaken. Ook energietekort en tekort aan stikstofruimte hebben op verschillende plekken tot onderbesteding geleid.

Toch kunnen we ook met de meest voorzichtige raming de conclusie uit het vorige MC van mei 2023 blijven trekken dat op basis van de huidige situatie, het zeker is dat er voldoende totaal subsidiabele kosten (verder: TSK) zijn (inclusief buffer) om binnen de aangepaste afsluitingsrichtlijnen[1] tot optimale (100%) besteding van de toegekende EFRO-middelen te komen. Sterker nog, we zitten bij een aantal prioriteiten zo ruim in de jas aan TSK dat we niet alle projecten nodig hebben om in de laatste betaalaanvraag op te nemen. Zeker als STEP (het voorstel om de afrekenperiode een jaar te verlengen, zie ook bijlage) niet doorgaat is dat een prettige situatie, omdat de tijd (eerste half jaar 2024) dan te kort is om alle projecten tijdig vast te stellen. Bovendien zou dat niet gunstig zijn, omdat dan de Auditautoriteit veel werk extra moet doen. Als er namelijk meer dan 150 projecten in de laatste betaalaanvragen zitten van het laatste boekjaar dan moet er voor de controle anders gestoken (steekproef) worden.

De tweede conclusie is dat de situatie per prioriteit fors verschilt als we naar TSK en subsidie kijken. Zo scoort prioriteit 2 erg goed op TSK vanwege enkele zogeheten “TSK” slurpers, maar juist slecht op EFRO-subsidie (in Jip en Janneke-taal: ze maken heel veel projectkosten, maar krijgen maar een heel laag subsidiepercentage). Dit is voor KvW2 niet erg, omdat we daar met de Europese Commissie afrekenen op TSK. Maar voor het nieuwe KVW3-programma gelden andere spelregels en moet bij de eindafrekening de EFRO ook 1 op 1 kloppen en rekenen we dus in feite af op EFRO.

[1] De flexibiliteitsruimte per prioriteit is vergroot naar 15%

Situatie stand Totale programma en Per prioriteit

	Stand januari 2023		Stand april 2023		Stand november 2023		Stand november 2023 (NEG)	
	TOTAAL programma	%	TOTAAL programma	%	TOTAAL programma	%	TOTAAL programma	%
TSK volgens laatste Financiële tabel	€ 598.699.960,00	100%	€ 598.699.960,00	100%	€ 598.699.960,00	100%	€ 598.699.960,00	100%
TSK volgens systeem	€ 800.334.646,59	134%	€ 795.254.004,11	133%	€ 795.254.004,11	133%	€ 795.254.004,11	133%
TSK volgens prognose realisatie	€ 748.663.180,79	125%	€ 762.936.028,46	127%	€ 766.432.692,13	128%	€ 757.132.524,79	126%
EFRO volgens laatste Financ.tabel	€ 261.433.301,77	100%	€ 262.144.775,00	100%	€ 262.144.775,00	100%	€ 262.144.775,00	100%
EFRO volgens systeem	€ 260.870.563,72	100%	€ 270.078.245,36	103%	€ 270.078.245,36	103%	€ 270.078.245,36	103%
EFRO volgens prognose realisatie	€ 242.419.950,15	93%	€ 252.282.322,74	96%	€ 249.597.559,40	95%	€ 249.597.559,40	95%
RC volgens laatste Financiële tabel	€ 44.110.500,13	100%	€ 44.562.080,00	100%	€ 44.562.080,00	100%	€ 44.562.080,00	100%
RC volgens systeem	€ 35.455.097,53	80%	€ 45.827.079,34	103%	€ 45.827.079,34	103%	€ 45.827.079,34	103%
RC volgens prognose realisatie	€ 42.188.207,73	96%	€ 43.179.750,59	97%	€ 43.179.750,59	97%	€ 43.179.750,59	97%

Overzicht van de stand Totaal Programma

Prioriteit 1 Innovatie

	Stand januari 2023		Stand april 2023		Stand november 2023		Stand november 2023 (NEG)	
Prioriteit	1	%	1	%	1	%	1	%
TSK volgens laatste Financiële tabel	€ 314.869.684,00	100%	€ 314.869.684,00	100%	€ 314.869.684,00	100%	€ 314.869.684,00	100%
TSK volgens systeem	€ 399.957.551,51	127%	€ 400.064.701,29	127%	€ 400.064.701,29	127%	€ 400.064.701,29	127%
TSK volgens prognose realisatie	€ 387.960.703,10	123%	€ 398.548.016,97	127%	€ 398.942.044,09	127%	€ 391.331.921,08	124%
EFRO volgens laatste Financ.tabel	€ 114.865.064,00	100%	€ 115.576.538,00	100%	€ 115.576.538,00	100%	€ 115.576.538,00	100%
EFRO volgens systeem	€ 118.383.075,28	103%	€ 121.758.246,69	105%	€ 121.758.246,69	105%	€ 121.758.246,69	105%
EFRO volgens prognose realisatie	€ 111.419.651,47	97%	€ 109.934.030,13	95%	€ 110.272.143,68	95%	€ 110.272.143,68	95%
RC volgens laatste Financiële tabel	€ 30.246.438,45	100%	€ 30.085.582,55	100%	€ 30.085.582,55	100%	€ 30.085.582,55	100%
RC volgens systeem	€ 20.894.435,95	69%	€ 30.085.582,55	100%	€ 30.085.582,55	100%	€ 30.085.582,55	100%
RC volgens prognose realisatie	€ 29.339.187,33	97%	€ 29.071.428,71	97%	€ 28.957.901,74	96%	€ 28.957.901,74	98%

Overzicht van prioriteit 1

Binnen prioriteit 1 zien we vervolgens de beste prognose (met de vrijval meegenomen) resulterend nu in een ruime TSK-marge van 24-27% Wat betreft de EFRO zitten we nu net onder de 100% op 95% volgens de laatste schatting, maar dit is de “zuinigste” prognose, we verwachten in de buurt van de 100% te komen ook qua EFRO in deze prioriteit.
Er is beperkt aan overcommittering gedaan, maar dat lijkt grotendeels gecompenseerd door een aantal projecten die niet gelukt zijn of voortijdig gestaakt. Er zijn sinds het vorige MC geen grote tegenvallers meer op ons pad gekomen gelukkig in deze prioriteit.

Prioriteit 2 Koolstofarm

	Stand januari 2023		Stand april 2023		Stand november 2023		Stand november 2023 (NEG)	
Prioriteit	2	%	2	%	2	%	2	%
TSK volgens laatste Financiële tabel	€ 85.432.112,00	100%	€ 85.432.112,00	100%	€ 85.432.112,00	100%	€ 85.432.112,00	100%
TSK volgens systeem	€ 143.531.450,06	168%	€ 129.767.080,59	152%	€ 129.767.080,59	152%	€ 129.767.080,59	152%
TSK realisatie systeem	€ 116.103.620,50	136%	€ 71.329.445,10	83%	€ 71.329.445,10	83%	€ 71.329.445,10	83%
EFRO volgens laatste Financ.tabel	€ 34.172.469,00	100%	€ 34.172.470,00	100%	€ 34.172.470,00	100%	€ 34.172.470,00	100%
EFRO volgens systeem	€ 32.867.569,76	84%	€ 36.055.046,53	106%	€ 36.055.046,53	106%	€ 36.055.046,53	106%
EFRO volgens prognose realisatie	€ 27.642.355,53	81%	€ 34.705.867,58	102%	€ 32.381.793,98	95%	€ 32.381.793,98	95%
RC volgens laatste Financiële tabel	€ 3.805.561,55	100%	€ 3.805.561,55	100%	€ 3.805.561,55	100%	€ 3.805.561,55	100%
RC volgens systeem	€ 1.520.841,14	40%	€ 3.805.561,55	100%	€ 3.805.561,55	100%	€ 3.805.561,55	100%
RC volgens prognose realisatie	€ 2.133.946,93	56%	€ 3.514.658,43	92%	€ 3.514.658,43	92%	€ 3.514.658,43	92%

Overzicht van prioriteit 2

Binnen de prioriteit koolstofarm zien we een nog ruimere TSK-marge met een EFRO-verwachting van ruim 30 miljoen (verwachte prognose versus financiële tabel), maar daarentegen zit de EFRO nog de financiële tabel-begroting. De positieve TSK wordt veroorzaakt door een aantal projecten met een zeer laag subsidiepercentage, zoals Aardwarmte Luttelgeest (1 miljoen subsidie op ruim 24 miljoen TSK) en de Mozart-flat. Zoals aangegeven in de inleiding hier wel enkele nieuwe tegenvallers met het intrekken van de subsidie aan Willemsoord en het niet doorgaan van de investering in de MultiFlexreiniger, waarvoor in het vorige MC al een winstwaarschuwing was afgegeven. Maar geen zorgen over de TSK, wel is het belangrijk dat we uiteraard ook de indicatoren halen. Met name die uit het prestatieraamwerk. Dat lijkt ruim het geval met uitzondering van het aantal hernieuwbare energie acties (2c), dat zal kritisch worden en afhangen van de laatste financieringen van het Energiefonds Den Haag. De verwachting is dat het wel 90% van de streefwaarde gehaald wordt.

Prioriteit 3 Mismatch Arbeidsmarkt

	Stand januari 2023		Stand april 2023		Stand november 2023		Stand november 2023 (NEG)	
Prioriteit	3	%	3	%	3	%	3	%
TSK volgens laatste Financiële tabel	€ 30.763.792,00	100%	€ 30.763.792,00	100%	€ 30.763.792,00	100%	€ 30.763.792,00	100%
TSK volgens systeem	€ 32.334.641,29	105%	€ 30.187.387,83	98%	€ 30.187.387,83	98%	€ 30.187.387,83	98%
TSK volgens prognose realisatie	€ 29.101.177,16	95%	€ 29.925.488,43	97%	€ 29.849.814,03	97%	€ 29.849.814,03	97%
EFRO volgens laatste Financ.tabel	€ 15.581.896,00	100%	€ 15.381.896,00	100%	€ 15.381.896,00	100%	€ 15.381.896,00	100%
EFRO volgens systeem	€ 15.973.172,92	103%	€ 15.973.172,61	104%	€ 15.973.172,61	104%	€ 15.973.172,61	104%
EFRO volgens prognose realisatie	€ 12.604.249,35	81%	€ 14.826.104,57	96%	€ 15.473.823,37	101%	€ 15.473.823,37	101%

Overzicht van prioriteit 3

Deze prioriteit laat het omgekeerde beeld zien. EFRO boven de 100% en TSK eronder, echter beiden komen uiteindelijk nagenoeg op 100%. Dit komt omdat gezien de aard van deze prioriteit (met name arbeidsmarkt acties gericht op deelnemers) en de doelgroep (meer overheid en onderwijspartners) hier overbesteding minder voor de hand ligt en er ook meestal de maximale subsidiepercentages nodig zijn. Over de hele linie is sprake van een geringe onderbesteding bij ca 60% van de projecten als gevolg van COVID zijn er vaak net wat minder deelnemers geweest. In deze prioriteit heeft TECHGROUNDS de regiostar 2023 gewonnen in de SKILLS categorie.

Prioriteit 4 Vestiging

	Stand januari 2023		Stand april 2023		Stand november 2023		Stand november 2023 (NEG)	
Prioriteit	4	%	4	%	4	%	4	%
TSK volgens laatste Financiële tabel	€ 35.667.490,00	100%	€ 35.667.490,00	100%	€ 35.667.490,00	100%	€ 35.667.490,00	100%
TSK volgens systeem	€ 38.745.250,96	109%	€ 39.597.590,21	111%	€ 39.597.590,21	111%	€ 39.597.590,21	111%
TSK volgens prognose realisatie	€ 38.186.646,37	107%	€ 39.774.401,81	112%	€ 36.241.307,61	102%	€ 36.241.307,61	102%
EFRO volgens laatste Financ.tabel	€ 17.633.745,00	100%	€ 17.833.745,00	100%	€ 17.833.745,00	100%	€ 17.833.745,00	100%
EFRO realisatie systeem	€ 18.070.326,91	102%	€ 11.791.813,40	66%	€ 11.791.813,40	66%	€ 18.501.444,91	104%
EFRO volgens prognose realisatie	€ 17.809.800,33	101%	€ 17.437.975,75	98%	€ 17.381.490,39	97%	€ 17.381.490,39	97%

Overzicht van prioriteit 4

Ten opzichte van de vorige keer nog steeds een goede TSK-marge, wel een iets mindere prognose voorde EFRO met name voor de aanpak Mariahove zien we toch een forse onderbesteding. Achteraf gezien was de programmawijziging voor de CRII niet nodig geweest.

Prioriteit 6 REACT EU

	Stand januari 2023		Stand april 2023		Stand november 2023		Stand november 2023 (NEG)	
Prioriteit	6	%	6	%	6	%	6	%
TSK volgens laatste Financiële tabel	€ 131.966.878,00	100%	€ 131.966.878,00	100%	€ 131.966.878,00	100%	€ 131.966.878,00	100%
TSK volgens systeem	€ 185.765.747,68	141%	€ 195.637.239,31	148%	€ 195.637.239,31	148%	€ 195.637.239,31	148%
TSK volgens prognose realisatie	€ 177.311.029,06	134%	€ 173.133.228,13	131%	€ 173.111.207,26	131%	€ 173.111.207,26	131%
EFRO volgens laatste Financ.tabel	€ 79.180.126,00	100%	€ 79.180.126,00	100%	€ 79.180.126,00	100%	€ 79.180.126,00	100%
EFRO volgens systeem	€ 75.576.417,06	95%	€ 77.790.334,62	98%	€ 77.790.334,62	98%	€ 77.790.334,62	98%
EFRO volgens prognose realisatie	€ 72.943.891,89	92%	€ 75.378.344,70	95%	€ 74.088.307,98	94%	€ 74.088.307,98	94%
RC volgens laatste Financiële tabel	€ 11.226.000,00	100%	€ 11.226.000,00	100%	€ 11.226.000,00	100%	€ 11.226.000,00	100%
RC volgens systeem	€ 13.039.820,35	116%	€ 11.935.935,24	106%	€ 11.935.935,24	106%	€ 11.935.935,24	106%
RC volgens prognose realisatie	€ 10.715.073,35	95%	€ 10.593.663,46	94%	€ 10.593.663,46	94%	€ 10.792.263,46	96%

Overzicht van prioriteit 6

Voor de prioriteit REACT EU geldt dat we geen uitwisselingsmogelijkheden hebben met de andere prioriteiten voor de 15% flexibiliteitsruimte, dus deze prioriteit moet het zelf halen. Dat lijkt ruim te lukken qua TSK. Er zijn hier echter ook een aantal projecten die in de tweede helft van 2023 toch vertraagd zijn door diverse factoren, waardoor de EFRO-prognose nu op 94% komt. Uiteraard is in deze prioriteit nog het meest onzeker, omdat vrijwel alle projecten tot en met 31-12-2023 hebben. Echter de 94% is worst case en TSK is zeer ruim dus geen reden tot zorg.

Voucheropenstellingen Kansen voor West

Binnen Kansen voor West hebben zijn 8 voucheropenstellingen nu afgerond in die zin dat ze gesloten zijn en we bezig zijn met vaststellen. De voucheropenstellingen liepen verder gemiddeld genomen erg goed, maar er is wel fors verschil. Vooral de inventarisatievouchers Smart Industry, deltattechnologie, zorgtech en boerderij van de toekomst waren zeer succesvol en zijn allemaal opgehoogd geweest qua budget. Met name de Biobased Industries, Haalbaarheidsvouchers Smart Industry en Internet of Things zijn niet helemaal uitgeput.
Energie(besparings)-voucheropenstelling voor het (klein) MKB van start gegaan in april 2023, welke uit de vrijval van partner Utrecht is opgezet, deze verloopt ook matig.

Voucheropenstellingen Kansen voor West 2	Budget EFRO-RC	Vastgesteld/ Aanvraag (max)	Partner KvW
stimulering Smart Industry: Haalbaarheidsvouchers - digitaliersing in maak/maintenanceproces vd onderneming	€ 600.000,00	€ 121.086,87	BA
stimulering Smart Industry: Inventarisatievouchers - digitaliseringstoepassingen in het maakproces vd onderneming	€ 225.000,00	€ 225.000,00	BA
stimulering Biobased Industries; Stimuleringsvouchers gericht op biobased industrie	€ 751.750,00	€ 489.611,39	PZH
stimuleringsvouchers voor kringlooplandbouw innovaties bij de Boerderij van de Toekomst	€ 1.970.000,00	€ 1.952.619,77	PF
stimuleringsvouchers DoIoT fieldlab: bedrijven die op 5G-technologie gebaseerde innovaties ontwikkelen	€ 500.000,00	€ 291.292,30	PZH (6)
stimuleringsvouchers VP Delta +: Innovatieprogramma voor klimaatadaptatie in de gebouwde omgeving	€ 1.500.000,00	€ 1.498.520,00	PZH (6)
stimuleringsvouchers Zorgtech: innovatieprgramma voor zorginnovaties door technologiebedrijven	€ 600.000,00	€ 593.800,68	PZH (6)
stimuleringsvouchers Energiebesparing voor MKB	€ 525.000,00	€ 43.945,00	SU

Overzicht van de budgetten en de realisatie van de voucheropenstellingen

N+3

We gaan in dec een KvW2 betaalaanvraag (BA18) van € 147 mln TSK, waarvan € 72 mln. betrekking op REACT EU, indienen. Het te declareren bedrag kan wellicht nog iets naar beneden worden bijgesteld n.a.v. CA controle.

West moet op dit moment nog minimaal € 187,5 mln aan TSK declareren om de begrote TSK in de financiële tabel van € 620 mln. te realiseren.

Dat betekent dat wij in 2024 nog minimaal € 40,5 mln aan TSK moeten opnemen in een BA, er is ruim meer voor handen zoals geduid.

Prestatie-indicatoren

We zien aan de prognose dat de streefwaarden van de prestatie indicatoren op peil liggen. Bij de financiële streefwaarden kan worden aangegeven dat deze zijn meegenomen tot en met BA 18. Het resterende bedrag zal in de laatste BA worden meegenomen.

Prioritaire as	ID	Fonds	Regiocategorie	Belangrijkste uitvoeringsstap of -indicator	Meeteenheid	Huidige prognose	Uiteindelijke streefwaarde (2023)	%-realisatie 2023
1	F101*	EFRO	Meer ontwikkeld	Gecertificeerde totale subsidiabele kosten voor het versterken van onderzoek, technologische ontwikkeling en innovatie.	Euro	**322.274.133**	314.869.684	102%
1	CO01	EFRO	Meer ontwikkeld	Productieve investering: Aantal ondernemingen dat steun ontvangt	Ondernemingen	**2.000**	1.124	178%
2	F102	EFRO	Meer ontwikkeld	Gecertificeerde totale subsidiabele kosten in de toepassing van hernieuwbare energie en energie efficiëntie in bestaande bouw (4a en 4c)	Euro	**92.338.455**	85.432.112	108%
2	2.c	EFRO	Meer ontwikkeld	Aantal acties gericht op procesondersteuning, vraagbundeling en business case ontwikkeling voor hernieuwbare energie	Acties	**28**	21	133%
2	2.g	EFRO	Meer ontwikkeld	Aantal stimuleringsprojecten gericht op energie efficiëntie	Stimulerings-projecten	**275**	163	169%
3	F103*	EFRO	Meer ontwikkeld	Gecertificeerde totale subsidiabele kosten.	Euro	**26.365.738**	29.763.792	89%
3	3.a	EFRO	Meer ontwikkeld	Aantal samenwerkingsverbanden gericht op het verkleinen van de mismatch op de arbeidsmarkt, tussen kennisinstellingen en bedrijfsleven en/of overheid.	Samenwerkings-verbanden	**48**	13	369%
4	F104*	EFRO	Meer ontwikkeld	Gecertificeerde totale subsidiabele kosten.	Euro	**31.672.369**	36.667.490	86%
4	CO39	EFRO	Meer ontwikkeld	Stedelijke ontwikkeling: Publieke of commerciële gebouwen gebouwd of gerenoveerd in stedelijke gebieden.	Vierkante meter	**139.094**	48.600	286%

** F101-F102-F103-F104 betreffen de huidige stand tm BA 18*

Overzicht prognose prestatie-indicatoren